

Vážení přátelé, příznivci našeho sdružení,

v roce 2016 uplynulo pět let od havárie v japonské Fukušimě a 30 let od havárie v Černobylu. S následky se v okolí Fukušimy i Černobylu lidé potýkají dodnes a budou se bohužel potýkat i v budoucnosti. Náklady na likvidaci následků havárií bude nutno vynaložit nemalé peníze – například náklady na likvidaci fukušimské havárie jsou odhadovány na 187 miliard dolarů. V Česku nám (snad) nehrozí ruský šlendrián, ani zde nemůžeme čekat tsunami. Vážná havárie se ztrátou chlazení však může být způsobena i teroristickým útokem, třeba hackerským zásahem. Na tato rizika upozorňuje například Národní bezpečnostní úřad, podle kterého je český kyberprostor ohrožen. Obrana většiny počítačové infrastruktury je podle tohoto úřadu snadno prolomitelná. A to se týká nejen provozu nemocnic, vodárenských zařízení a leteckého provozu, ale i jaderných elektráren. Kladu si otázku, kolik Fukušim a Černobylů budeme muset ještě zažít, než připustíme, že jaderná energetika není čistým ani levným zdrojem energie. A také začneme řešit stále znepokojivější fakt, že jaderné elektrárny mohou být lákavým cílem teroristických útoků, kterých v dnešním světě stále přibývá.

Myslím si, že na tato fakta je třeba stále upozorňovat. Naší činností se o to snažíme. Zde je přehled nejdůležitějších aktivit (nejen na poli jaderné energetiky ale i v oblasti ochrany přírody a krajiny), které proběhly v roce 2016:

Jako každý rok, i v roce 2016 proběhly vzpomínkové a informační akce k výročí havárií v Černobylu a Fukušimě. V pražském kině Aero jsme uspořádali festival filmů Černobylfest, na kterém bylo možno zhlédnout filmy Černobylské srdce, Černobyl Forever, Vítejte ve Fukušimě a Prázdniny v Černobylu. Festival se konal v pondělí 25.dubna a byl určen pro studenty a veřejnost. Navštívilo jej na 250 lidí. Součástí festivalu byly i besedy s režisérem dvou promítaných filmů Alainem de Halleuxem, se dvěma členy skupiny Asphalt (Julia Herman a Vladyslav Rusakov) a s Václavem Vašků (protagonista jednoho z promítaných filmů). Po filmovém festivalu – v předvečer připomínky havárie v Černobylu – jsme uspořádaly malý happening u sochy Svatého Václava na Václavském náměstí. Happening se uskutečnil v rámci Evropských dní za budoucnost po Černobylu a Fukušimě, kterého se naše sdružení účastní již 4. rokem ve spolupráci s německým institutem IBB. Happening proběhl formou zapálení svíček ve tvaru radioaktivního znaku.

Film Prázdniny v Černobylu jsme promítli také v květnu v dačickém kině, a to pro studenty místního gymnázia. Po promítání filmu následovala beseda s jeho režisérem Petrem Nesnídalem. Druhým hostem besedy byl Václav Vašků.

Společně s Diecézní charitou v Českých Budějovicích jsme v prosinci uspořádali v koncertní síni Otakara Jeremiáše benefiční adventní koncert Štěpána Raka. Výtěžek koncertu 17 530,- Kč byl věnován 3 dětem se zdravotním postižením v rámci projektu Adopce na dálku (pomoc dětem postiženým černobylskou havárií).

Na základních a středních školách proběhlo v roce 2016 celkem 40 besed na téma rizika jaderné energetiky a využívání obnovitelných zdrojů energie. Pro vybrané školy jsme uspořádali 3 vědomostní soutěže o ceny a také v nich byla instalována naše putovní výstava Energie pro budoucnost.

Také v roce 2016 jsme pozvali na besedy se studenty fotografa Václava Vašků. První se konala na základní škole Dukelská v Českých Budějovicích, druhá potom na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Na besedách se žáci a studenti měli možnost dozvědět informace nejen o historii této havárie, ale také o současném životě lidí v zakázané zóně, o fenoménu zvaném černobylský turismus a o stavu havarovaného reaktoru.

Pro studenty Gymnázia Jírovcova České Budějovice jsme uspořádali výukový program s názvem Minulost nezměním, budoucnost je na mně. Program byl zaměřen na problematiku vyhledávání hlubinného úložiště v České republice. Studenti měli možnost seznámit se s tématem jinou formou než formou

besedy, měli možnost se vžít do pozic různých zájmových skupin a seznámit se s tím, jaké faktory se v této problematice vyskytují a řeší. Tomuto výukovému programu předcházela beseda s ing. Ivanem Benešem s názvem Energetika v Evropě, ve které žijete a budete žít. Beseda byla zaměřena na energetiku obecně – jak budeme získávat energii po vyčerpání zásob fosilních zdrojů. Byla také zaměřena na souvislosti energetiky a geopolitiky, na rizika současnosti s ohledem na ubývající energetické zdroje a na možná východiska – využívání obnovitelných zdrojů, především solární energie.

V dubnu proběhla v Praze mezinárodní konference „Jaderná energie – drahý hazard“. Konferenci jsme pořádali společně s Hnutím DUHA a Calla. Konference byla zaměřená nejen na ekonomické a bezpečnostní aspekty jaderné energetiky, ale i na problematiku jaderné havárie v Černobylu a její následky.

V roce 2016 jsme vydali dvě čísla našeho občasníku Ztuha. První bylo věnováno 30. výročí černo-bylské havárie. Do tohoto čísla jsme také zařadili rozhovor se starostou obce Kněžice, ve kterém přiblížil své zkušenosti s realizací projektu energeticky soběstačné obce. Druhé číslo jsme věnovali především tématu vyhledávání hlubinného úložiště v České republice.

Aktivity v oblasti ochrany přírody

V ochraně přírody jsme se v roce 2016 opět soustředili zejména na ochranu zeleně v krajském městě. Význam jejího zachování stoupá se zvyšováním znečištění ovzduší. Podle propočtů ze studie Státního zdravotního ústavu zatížení polévatým prachem, benzo(a)pyrenem, olovem a dalšími škodlivými imisemi překračuje na některých dopravně zatížených místech v Č. Budějovicích doporučené hodnoty pro ochranu zdraví o 70 až 100%.

Tato zátěž má vliv na zkracování délky života, způsobuje vážná onemocnění obyvatel, zejména v nejmladší a nejstarší věkové kategorii. SZÚ proto doporučuje v dalších letech nepovolovat další likvidaci zdravých stromů ve městě.

Výše uvedené škodliviny přitom nepoškozují jen lidské zdraví. V důsledku zhoršování kvality ovzduší odumírají v Českých Budějovicích ve velkém zejména smrky, ale daleko rychleji než kdysi i některé dlouhověké listnaté druhy. Naopak některé napohled zdravé stromy nelze bránit z důvodů jejich nestability a je nutné přistoupit k jejich pokácení i přes námitky části neinformované veřejnosti. To se týká zejména topolů, které mají velmi křehké dřevo a ve věku 40 a více let ohrožují své okolí pádem celých těžkých větví.

Důležité je také zachování co největšího počtu stromů ve vnitroblocích, které plní důležité funkce v dopravně zatíženém centru města. Přesto je tlak na zastavení vnitrobloků i nadále masivní.

Další správní řízení, jichž se zúčastňujeme, jsou kácení stromů a zásahy do významných krajinných prvků v okolních obcích (podařilo se např. zachránit staletý jilm a duby u rybníka Čertík v Úsilném). Dále řízení k aplikaci závadných látek při obhospodařování rybníků či ke kácení věkovitých dubů na hrázích z důvodů oprav rybníků, správní řízení k vydání výjimek z ochrany zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin (např. při revitalizaci trati v úseku Petříkov – Č. Budějovice).

Velkou pozornost místních obyvatel vyvolal záměr výstavby další retenční nádrže, nazývané investory „Pod Švajcemi“ na Dobrovodském potoce v katastrech obcí Srubec a Dobrá Voda. Od záměru, k němuž jsme i my uplatnili námitky a připomínky, bylo upuštěno po včas uskutečněné petiční akci a též z důvodu nálezu ohroženého druhu živočicha – raka říčního.

V rámci svých kapacitních možností poskytujeme také poradenství občanům v problematice ochrany jejich životního prostředí.

Vážené členky, vážení členové, milí příznivci a přátelé našeho sdružení, více informací o naší činnosti najdete na našich webových stránkách www.jihoceskematky.cz. Děkujeme vám za přízeň, kterou jste nám v roce 2016 projevovali.

V Českých Budějovicích, Monika Machová Wittingerová

V roce 2016 v naší kanceláři pracovaly:

Monika Machová Wittingerová – předsedkyně sdružení, Daniela Magersteinová – hospodářka,
Jaroslava Brožová – dobrovolnic

Přehled příjmů a výdajů za rok 2016

Příjmy (v Kč)

Prodej služeb	70 000 Kč
Přefakturace	6 960 Kč
Úroky	112 Kč
Dary, příspěvky	1 098 449 Kč
Celkem	1 175 521 Kč
Časové rozlišení	266 000 Kč

Výdaje (v Kč)

Materiál, kancelářské potřeby, úklidové prostředky	16 956 Kč
Energie -el., plyn, voda	- Kč
Opravy	- Kč
Cestovné	48 729 Kč
Reprezentace	- Kč
Telefony, poštovné	34 036 Kč
Tisk, kopírování	29 146 Kč
Nájem, přeprava	96 273 Kč
Reklama, inzerce	- Kč
Ostatní služby	88 637 Kč
Mzdy	677 779 Kč
Sociální a zdravotní pojištění	200 155 Kč
Ostatní poplatky	- Kč
Pokuty, penále	- Kč
Poplatky banka	2 163 Kč
celkem	1 195 628 Kč

Hospodářský výsledek

-20 107 Kč

